

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
ZA 2012 ROK.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.....	4
II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	15
III. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy W Rodzinie na lata 2012 – 2015.”	24
IV. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.	24
V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	30
VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	32

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przepisów wykonawczych do ustaw wymienionych powyżej, a także przyjętych przez PCPR do realizacji projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków publicznych.

Misją PCPR jest umożliwienie osobom i rodzinom w przewyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Misją jest także wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji oraz zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przewyciężeniu niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Misją jest również pomoc osobom, których funkcjonowanie dotknięte jest niepełnosprawnością czy podeszłym wiekiem.

System pomocy społecznej powiatu grodziskiego oparty jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim jest również partnerem dla organizacji pozarządowych działających w systemie pomocy społecznej, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy. Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1) Instytucjonalna piecza zastępcza.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową lub okresową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne wychowanków.

Umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinno następować po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub też umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym, iż na terenie Powiatu Grodziskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza, Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2010-2012

POWIAT/MIASTO NA PRAWACH POWIATU	LICZBA DZIECI 2010	LICZBA DZIECI 2011	LICZBA DZIECI 2012
POWIAT WOLSZTYŃSKI	6	6	4
POWIAT KALISKI	2	2	2
MIASTO POZNAŃ	1	1	1
POWIAT SZAMOTULSKI	0	2	1
POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	0	1	1
POWIAT GOSTYŃSKI	0	2	2
RAZEM	9	14	11

Zatem zauważalna jest tendencja spadkowa umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co daje nam przekonanie, iż cel założony w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2012-2014” jest sukcesywnie realizowany.

2) Rodzinna piecza zastępcza.

Artykuł 76 pkt. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada obowiązek przedstawienia efektów realizacji zadań powiatu w/w ustawy, co zostanie poniżej uczynione.

Zadaniem własnym powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Liczba RODZIN ZASTĘPCZYCH w powiecie grodziskim w latach 2010-2012 (stan na dzień 31.12.2012):

RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	RAZEM
2010	23	14	0	1	0	38
2011	26	12	0	1	0	39
2012	19	17	1	0	2	39

Liczba DZIECI w rodzinach zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2010-2012 (stan na dzień 31.12.2012):

RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	RAZEM
2010	24	36	0	5	0	65
2011	30	36	0	7	0	73
2012	21	32	15	0	10	78

**Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu
a pochodzące z terenu naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach
2010-2012**

Powiat/Miasto	Liczba dzieci 2010	Liczba dzieci 2011	Liczba dzieci 2012
POWIAT NOWOTOMYSKI	1	3	1
POWIAT PLESZEWSKI	2	2	2
MIASTO POZNAŃ	3	2	2
POWIAT ŁOBEZKI	1	1	1
POWIAT WOŁOMIŃSKI	1	1	1
MIASTO SZCZECIN	1	1	1
POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	2
RAZEM	10	11	10

**Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych
na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2010-2012**

Powiat/Miasto	Liczba dzieci 2010	Liczba dzieci 2011	Liczba dzieci 2012
MIASTO POZNAŃ	7	11	7
POWIAT GÓROWSKI	4	4	4
POWIAT NOWOSOLSKI	3	3	3
POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	1
POWIAT ZIELONOGÓRSKI	4	4	4
POWIAT ŻAGAŃSKI	1	1	1
MIASTO LEGNICA	2	2	2
POWIAT TUCHOLSKI	1	1	1
POWIAT POZNAŃSKI	2	2	1
POWIAT CZARNKOWSKO TRZCIANECKI	0	1	1
POWIAT KROŚNIEŃSKI	0	0	1
RAZEM	25	30	26

Napływ dzieci do pieczy zastępczej w 2012 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	w instytucjonalnej pieczy zastępczej
1	2	3	4	5	6	7
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego:	2	8	2	5	0
1.1.	z rodziny naturalnej	2	5	2	1	0
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	2	0	3	0
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0
1.4.	inne	0	1	0	1	0

Odpyły dzieci z pieczy zastępczej 2012

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:				
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	4	0	5	3	0
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	4	0	2	1	0
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	3	0	0

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2012 rok.*

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:				
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej
1	2	3	4	5	6	7
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0
1.4.	zostały przysposobione	0	0	0	2	0
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym ¹⁾	0	0	0	0	0
1.6.	inne	0	0	0	0	0
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	0	2	1	0	0
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	0	2	1	0	0
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0
2.3.	inne	0	0	0	0	0

Z powyższych danych wynika, że wzrasta liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Jest to zjawisko niepokojące przede wszystkim dlatego, iż rodzina naturalna jest najlepszym środowiskiem do wychowania i rozwoju dziecka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodzinami. Zadaniem własnych gmin dzieci jest praca z rodzinami biologicznymi. Powiat natomiast organizuje pieczę zastępczą. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. **Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez GMINĘ wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.**

W przypadku dzieci, które pozostają jednak w rodzinnej pieczy zastępczej **należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego.** Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze - motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice, jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

W naszym powiecie w roku ubiegłych działania rodzin zastępczych, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczych, a także starania rodziców biologicznych przyniosły zamierzone efekty. W roku 2012 zauważalny jest proces powrotu dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. 10 dzieci do 18-roku życia powróciło do rodzin biologicznych, a dwoje dzieci w roku 2012 zostało przysposobionych. Jest to proces pożądany, który będzie sukcesywnie realizowany i wzmocniany przez naszą jednostkę.

3) Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu.

W 2012 roku procesem usamodzielniania objętych zostało 14 wychowanków pieczy zastępczej, w tym:

- z usamodzielnienia skorzystały 2 osoby,
- z zagospodarowania skorzystały 2 osoby,
- kontynuowało naukę 10-ciu wychowanków pieczy zastępczej.

Z procesu usamodzielniania z placówek opiekuńczo – wychowawczych skorzystała 1 osoba, która kontynuowała naukę w ramach powyższego procesu.

Dodatkowo koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował dla wychowanków spotkania i grupy wsparcia, na których nastąpiło:

- omówienie spraw bieżących wychowanków.
- rozpoznanie, nazywanie i radzenie sobie z emocjami, a także wywołanie emocji poprzez ruch i taniec ,
- pogłębianie świadomości własnych zasobów.
- rozwiązywanie konfliktów interpersonalnych, w tym między a opiekunami a dziećmi.

4) Analiza finansowa opieki zastępczej w 2012 roku.

Rodzaj zadania	Liczba świadczeń	Kwota
Świadczenia na pokrycie częściowych kosztów utrzymania umieszczonego dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	629	613 393,52
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	3	1 500,00
Środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	1	2 000,00
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	87	44 962,00
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	2	9 882,00
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	2	9 941,00
Razem świadczeń	724	681 678,52

5) Pozostałe cele i zadania, a także osiągnięte efekty związane z realizacją „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2012-2014”.

A. EFEKTY.

- Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. W roku ubiegłym w naszym Powiecie funkcjonował jeden rodzinny dom dziecka, wzrosła także liczba zawodowych rodzin zastępczych - powstały 2 rodziny, wzrosła liczba rodzin niezawodowych a zmalała liczba rodzin spokrewnionych, co jest efektem pożądanym,
- Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ważne jest także to, iż w roku 2012 żadne dziecko nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Nastąpiło zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej celem udzielania pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracy z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie powiatu grodziskiego.
- Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco reagował na problemy w rodzinach zastępczych, prowadził szkolenia i działalność informacyjną podczas spotkań realizowanych przez nasze Centrum. Z rodzinami zastępczymi została omówiona następująca tematyka:
  - system wartości rodziców jako grunt w wychowaniu dziecka,
  - wielowymiarowość pomocy dziecka z FAS,
  - prawa i obowiązki rodziny zastępczej,
  - dochodzenie świadczeń alimentacyjnych przez rodziny zastępcze na rzecz dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.
- Prowadzenie grup wsparcia, zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy oraz organizowanie pomocy wolontariuszy.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe.
- Wzmocnienie procesu aktywizowania osób usamodzielnianych do uczestnictwa

w życiu społecznym, kontynuowania nauki, uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy.

- Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.
- Zapewnienie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych.
- Zainicjowanie powstania Stowarzyszenia skupiającego rodziny zastępcze z terenu naszego Powiatu.
- Integracja rodzin zastępczych Powiatu Grodzkiego – w 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., dzięki zaangażowaniu i wsparciu sponsorów zewnętrznych, zorganizowało „Piknik Dla Rodzin Zastępczych oraz wychowanków usamodzielnianych” z okazji zakończenia lata, a także wspólne „Spotkanie z Gwiazdorem” dzieci z rodzin zastępczych i dzieci z ośrodka interwencji kryzysowej w Błońsku.

B. CELE I ZADANIA:

- Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej,
- Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodzinnego domu dziecka.
- Przyznania jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- Pokrycia wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki-jednorazowo lub okresowo.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym,
- Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i terapii dla osób sprawujących rodziną

pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,

- Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- Zapewnienie środków na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- Zapewnienie środków na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych,
- Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych,
- Dochodzenie należności od rodzin biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej,
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację działań z zakresu wspierania rodzinnej pieczy zastępczej. W roku ubiegłym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pozyskało dodatkowe środki z dotacji od Wojewody Wielkopolskiego w kwocie 16 109 zł na pokrycie wynagrodzeń rodzinnego domu dziecka oraz wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych, w kwocie 28 580 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w związku ze wzrostem kosztów związanych z wprowadzeniem nowej ustawy i zmianą rodzin zastępczych spokrewnionych na rodziny niezawodowe, otrzymano także kwotę 12 000 zł na częściowe pokrycie kosztu pobytu dziecka cudzoziemskiego w rodzinnym domu dziecka.

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

1. Rehabilitacja społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywny udział w różnych aspektach życia społecznego. Jest realizowana przede wszystkim przez działania zmierzające do wyrobienia zaradności osobistej u osób niepełnosprawnych, a także nabycia przez te osoby umiejętności związanych z samodzielnym wypełnianiem ról społecznych.

a) Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności, rozwój umiejętności społecznych uczestników, min: przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem turnusu. Do korzystania są uprawnione dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza.

b) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwie, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwoleżynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział

Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50 % przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 60 % w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 60 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji. Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt wspomagający proces rehabilitacji lub sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mający za zadanie osiągnięcie, przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej, możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

c) Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne są to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Bariery techniczne natomiast oznaczają bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne, przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

d) Dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Do 30 listopada każdego roku organizacje społeczne zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym mogą składać wnioski o dofinansowanie zajęć sportowych, o dofinansowanie działań o charakterze kulturalnym oraz rekreacyjnym. Powyższe działania dofinansowane są do 60% kosztów całkowitych realizacji zadania.

e) Dofinansowanie do kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- pierwszy Warsztat działa przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Grodzisku Wlkp. - 35 uczestników;
- drugi Warsztat działa przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „SERCE“ w Rakoniewicach – 50 uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia- na miarę jej indywidualnych możliwości.

2. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. W 2012r. zostały przyznane środki na przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowo środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w kwocie 40.000,00 zł.

W roku 2012 złożono 2 wnioski na w/w zadanie. Przyznano ze względów formalnych jedno dofinansowanie. Wysokość przyznanych środków PFRON – **40.000,00** zł., a wykorzystano środki w kwocie – 24 310,00 zł. Pozostała kwota została przekazana do wykorzystania na zadanie realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PFRON
PORÓWNANIE ZA ROK 2011 i 2012

Rok 2011

REHABILITACJA ZAWODOWA :

Przyznanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a) **20.000,00zł** po zmianie **18.500,00 zł**

Złożono jeden wniosek na kwotę 18.500,00 i przyznano dofinansowanie w tej samej wysokości

**REHABILITACJA SPOŁECZNA :
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ**

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8) **1.257.660,00 zł.**

Warsztaty terapii zajęciowej: na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wlkp. i w Rakoniewicach.

Przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z Upośledzeniem Umysłowym koło w Grodzisku Wlkp. jest 35 uczestników. Przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „, SERCE” w Rakoniewicach jest 50 uczestników. -kwota przyznana z PFRON – 90% kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej pokrywa PFRON tj.

1.257.660,00 zł

TURNUSY REHABILITACYJNE

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

80.000,00 zł po zmianie **100.000,00 zł**

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie to **407**, w tym liczba opiekunów **107**. Przyznane dofinansowania **141** na kwotę **100.000,00 zł**. Wypłacone dofinansowanie **100** na kwotę **100.000,00 zł**

Rok 2012

REHABILITACJA ZAWODOWA :

Przyznanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12 a) **40.000,00 zł** po zmianie **24.310,00 zł**

Złożono dwa wnioski na kwotę 67.547,00 zł i przyznano dofinansowanie dla jednego wniosku kwotę 24.310,00 zł

**REHABILITACJA SPOŁECZNA :
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ**

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8) **1.257.660,00 zł**

Warsztaty terapii zajęciowej: na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wlkp. i w Rakoniewicach.

Przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z Upośledzeniem Umysłowym koło w Grodzisku Wlkp. jest 35 uczestników. Przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „, SERCE” w Rakoniewicach jest 50 uczestników. -kwota przyznana z PFRON – 90% kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej pokrywa PFRON tj.

1.257.660,00 zł

TURNUSY REHABILITACYJNE

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

200.000,00 zł po zmianie **199.953,00 zł**
nie wykorzystano kwoty 47,00 zł

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie to **346**, w tym liczba opiekunów **116**. Przyznane dofinansowanie **249** na kwotę **200.000,00 zł**. Wypłacone dofinansowania **249** na kwotę **199.953,00 zł**. *Kwota niewykorzystana 47,00 zł , która została zwrócona do PFRON.*

**SPRZĘT REHABILITACYJNY,
PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I
ŚRODKI POMOCNICZE**

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne (art. 35a. Ust. 7 pkt c) **110.000,00 zł** po zmianie **111.500,00 zł**

Kwota przyznana na realizację tego zadania w roku 2011 tj. **111.500,00zł**

Złożono wniosków **457** na kwotę **237.563,00 zł**

Zawarto umów **6** na sprzęt rehabilitacyjny na kwotę **3.134,00 zł**

Wyplacono dofinansowania **357** na kwotę **111.500,00 zł**

w tym dla dzieci i młodzieży **77** na kwotę **34.624,00 zł**

**LIKWIDACJA BARIER
ARCHITEKTONICZNYCH, W
KOMUNIKOWANIU SIĘ I
TECHNICZNYCH**

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, i technicznych (art. 35a, ust.7 pkt. d)

132.466,00 zł po zmianie **257.271,00 zł**

Kwota przyznana na realizację zadania w roku 2011 tj. **257.271,00zł**

Złożonych wniosków **267** na kwotę **1.004.100,00 zł**

Zawartych umów **93** na kwotę **257.271,00 zł**

Wyplacone dofinansowanie **93** na kwotę **257.271,00 zł**

z tego na bariery architektoniczne **55** na kwotę **220.661,00 zł**

na bariery w komunikowaniu się **14** na kwotę **20.030,00 zł**

na bariery techniczne **24** na kwotę **16.580,00 zł**

w tym dla dzieci i młodzieży **22** na kwotę **48.180,00 zł**

**SPRZĘT REHABILITACYJNY,
PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I
ŚRODKI POMOCNICZE**

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne (art. 35a. Ust. 7 pkt c) **184.078,00 zł**

Kwota przyznana na realizację tego zadania w roku 2012 tj. **184.078,00 zł**

Złożono wniosków **445** na kwotę **279.556,00 zł**

Zawarto umów **12** na sprzęt rehabilitacyjny na kwotę **22.614,00 zł**

Wyplacono dofinansowanie **424** na kwotę **184.078,00 zł**

w tym dla dzieci i młodzieży **78** na kwotę **60.327,00 zł**

**LIKWIDACJA BARIER
ARCHITEKTONICZNYCH, W
KOMUNIKOWANIU SIĘ I
TECHNICZNYCH**

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, i technicznych (art. 35a, ust.7 pkt. d)

527.000,00 zł po zmianie **545.198,00 zł**

Kwota przyznana na realizację zadania w roku 2012 tj. **527.000,00 zł** po zmianie **545.198,00 zł**

Zwiększono o 18.198,00 zł

Złożonych wniosków **310** na kwotę **1.568.971,00 zł**

Zawartych umów **194** na kwotę **545.198,00 zł**

Wyplacone dofinansowanie **194** na kwotę **545.198,00 zł**

z tego na bariery architektoniczne **106** na kwotę **425.355,00 zł**

na bariery w komunikowaniu się **62** na kwotę **97.404,00 zł**

na bariery techniczne **26** na kwotę **22.439,00 zł**

w tym dla dzieci i młodzieży **33** kwotę **56.560,00 zł**

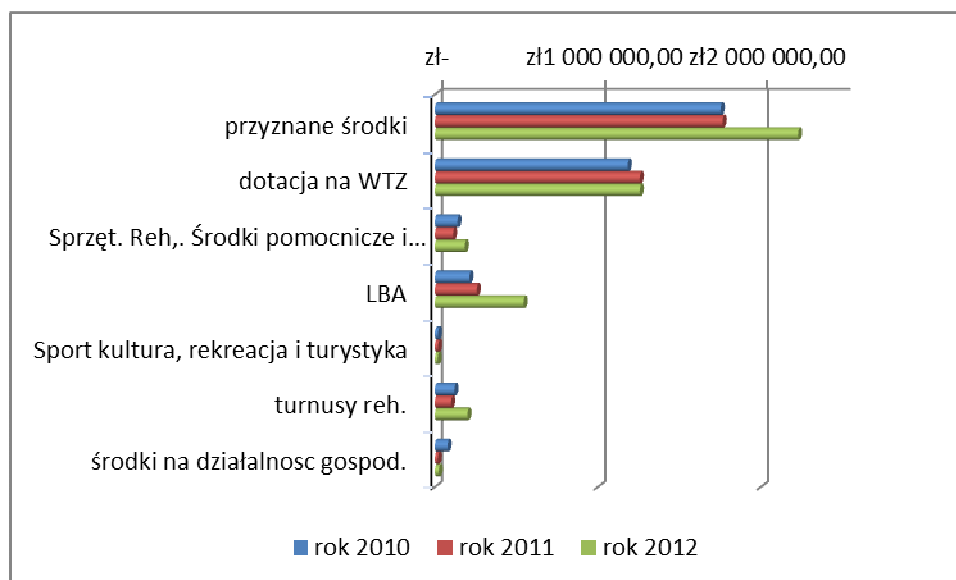
DOFINANSOWANIE SPORTU KULTURY REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA ROK 2011			DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA ROK 2012		
<p>W roku 2010 złożono 1 projekt na kwotę 25.00,00 zł Zawarto 1 umowę w roku 2011 na kwotę 20.0000,00 zł i na tę samą kwotę wypłacono dofinansowanie.</p> <p>Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 20.000,00 zł</p> <p>Razem środki powiatu na realizację zadań w roku 2011: 1.764.931,00 zł</p> <p>POSUMOWANIE REALIZACJI ZADAŃ, WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PFRON w ROKU 2011</p>			<p>W roku 2011 złożono 4 projekty na kwotę 23.954,00 zł W roku 2012 rozpatrzono 4 projekty i podpisano 4 umowy na kwotę 17.492,00 zł <i>nie wykorzystano kwoty 2.508,00 zł</i></p> <p>Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 20.000,00 zł po zmianie 17.492,00 zł</p> <p>Razem środki powiatu na realizację zadań w roku 2012: 2.228.738,00 zł</p> <p>Nie wykorzystano kwoty 47,00 zł, która została zwrócona do PFRON.</p> <p>PODSUMOWANIE REALIZACJI ZADAŃ, WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PFRON w ROKU 2012</p>		
ZADANIA	ZAWARTYCH UMÓW i zrealizowanych wniosków	PRYZNANE ŚRODKI	ZADANIA	ZAWARTYCH UMÓW i zrealizowanych wniosków	PRYZNANE ŚRODKI
Warsztaty Terapii Zajęciowej	2 WTZ w Rakoniewicach i w Grodzisku Wlkp.	1.257.660,00 zł	Warsztaty Terapii Zajęciowej	2 WTZ w Rakoniewicach i w Grodzisku Wlkp.	1.257.660,00 zł
Sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	357	111.500,00 zł	Sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	424	184.078,00 zł
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych	93	257.271,00 zł	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych	194	545.198,00 zł
Sport, kultura, rekreacja i turystyka	1	20.000,00 zł	Sport, kultura, rekreacja i turystyka	4	17.492,00 zł

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2012 rok.*

Turnusy rehabilitacyjne	100	100.000,00 zł	Turnusy rehabilitacyjne	249	199.953,00 zł <i>47,00 zł nie wykorzystano</i>
Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu własnego do spółdzielni socjalnej	1	18.500,00 zł	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu własnego do spółdzielni socjalnej	1	24.310,00 zł
Razem:		1.764.931,00 zł	Razem:		2.228.691,00 zł

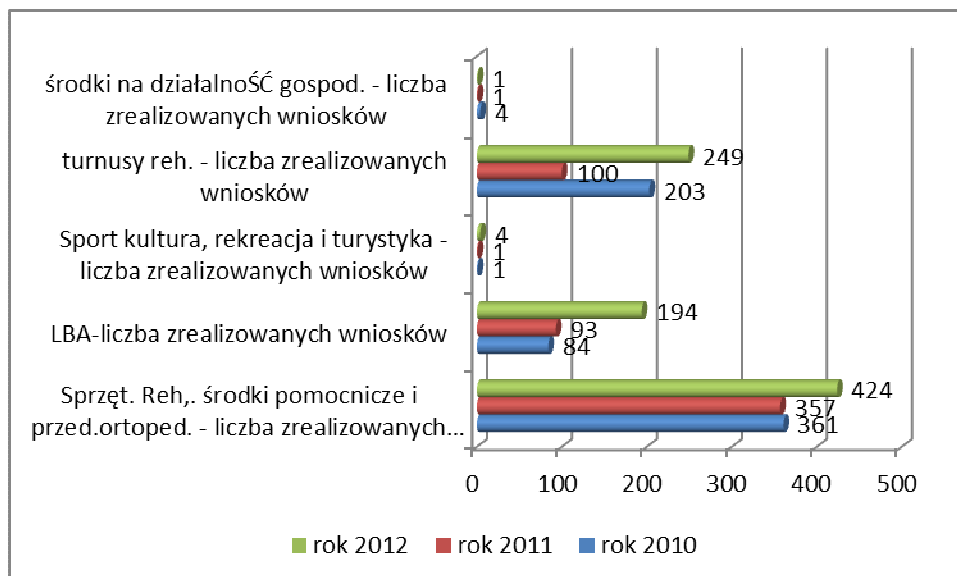
GRAFICZNE PODSUMOWANIE REALIZACJI ZADAŃ I WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PFRON W ROKU LATCH 2010 - 2012 (porównanie kwot)

	rok 2010	rok 2011	rok 2012
przyznane środki	1 753 237,00 zł	1 764 931,00 zł	2 228 691,00 zł
dotacja na WTZ	1 183 678,62 zł	1 257 660,00 zł	1 257 660,00 zł
Sprzęt. Reh., Środki pomocnicze i przed.ortoped.	138 418,00 zł	111 500,00 zł	184 078,00 zł
LBA	212 000,00 zł	257 271,00 zł	545 198,00 zł
Sport kultura, rekreacja i turystyka	20 000,00 zł	20 000,00 zł	17 492,00 zł
turnusy rehabilitacyjne.	120 000,00 zł	100 000,00 zł	199 953,00 zł
środki na działalność gospod.	78 000,00 zł	18 500,00 zł	24 310,00 zł

GRAFICZNE PODSUMOWANIE ZADAŃ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PFRON W LATCH 2010 - 2012 (porównanie ilości zrealizowanych wniosków)

	rok 2010	rok 2011	rok 2012
Sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze i przed.ortoped. - liczba zrealizowanych wniosków	361	357	424
LBA, LBT, LBK -liczba zrealizowanych wniosków	84	93	194
Sport kultura, rekreacja i turystyka - liczba zrealizowanych wniosków	1	1	4
Turnusy rehabilitacyjne - liczba zrealizowanych wniosków	203	100	249
Środki na działalność gospod. - liczba zrealizowanych wniosków	4	1	1

Na obsługę zadań PFRON przekazuje 2,5% od wykorzystanych środków, które to środki PCPR przekazuje na rachunek dochodów Powiatu. W 2011 roku była to kwota w wysokości **44.123,00 zł., natomiast w roku 2012 była to kwota 55 717 zł.**

III. REALIZACJA „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2012 – 2015.”

Zapewnienie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Na terenie powiatu grodziskiego działa jeden Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W drodze otwartego konkursu zostało powierzone w/w zadanie z zakresu pomocy społecznej Stowarzyszeniu „Dom Pomocna Dłoń ” w Błońsku. Na realizację tego zadania została przeznaczona kwota w wysokości 40.000,00 zł.

Realizacja projektu w/w Stowarzyszenia, pomimo niewielkich środków finansowych, znacząco wpłynęła na podniesienia poziomu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie grodziskim. Prowadzenie całodobowej interwencji telefonicznej oraz specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, a także przebywających w placówce oraz rodzin zamieszkujących w środowisku lokalnym a znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających natychmiastowego wsparcia w celu zapobiegania pogłębianiu się kryzysu, to jedno z ważniejszych zadań z zakresu pomocy rodzinom zrealizowane przez Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”.

W trakcie realizacji projektu przeprowadzono 107 interwencji telefonicznych, 46 konsultacji i 9 interwencji wyjazdowych. W okresie od 15.01.2012r. do 31.12.2012 r. w Domu „Pomocna Dłoń” w ramach projektu zorganizowano 58 pobytów dla 49 osób (12 kobiet, 11 dzieci, 26 mężczyzn) w wieku od 0 do 66 lat.

IV. REALIZACJA DODATKOWYCH PROJEKTÓW I DZIAŁAŃ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRODZISKU WLKP.

1) Projekt „RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2012 roku.

W 2012 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim realizowało po raz drugi projekt systemowy „RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ” współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnienie

aktywnej integracji” Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W tym roku celem głównym projektu była integracja zawodowa i społeczna 70 osób, w tym 50 osób niepełnosprawnych, 7 umieszczonych w pieczy zastępczej, 3 usamodzielnianych i 10 zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów będących mieszkańcami powiatu grodziskiego poprzez rozwijanie aktywnych form integracji i aktywizacji edukacyjnej, zdrowotnej, zawodowej i społecznej.

Cele szczegółowe projektu to:

- rozwijanie aktywnych form integracji poprzez aktywizację edukacyjną związaną z podniesieniem kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywanie nowych umiejętności 70 mieszkańców powiatu grodziskiego,
- rozwijanie aktywnych form integracji poprzez poprawę stanu zdrowia 50 osób niepełnosprawnych, mieszkańców powiatu grodziskiego,
- rozwijanie aktywnych form integracji poprzez podniesienie kompetencji o charakterze społecznym 70 mieszkańców powiatu grodziskiego,
- rozwijanie aktywnych form integracji poprzez aktywizację zawodową związaną z podniesieniem kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywanie nowych umiejętności 70 mieszkańców powiatu grodziskiego,

Uczestnikami projekty były osoby niepracujące zagrożone wykluczeniem społecznym, które są jednocześnie w wieku aktywności zawodowej (15-64 lat), korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. W 2012 r. w ramach projektu objęto wsparciem łącznie 70 osób.

W celu zwiększenia potencjału społeczno – zawodowego uczestników projektu podpisano i realizowano umowy na zasadach analogicznych do kontraktu socjalnego z osobami niepełnosprawnymi oraz kontrakty socjalne z osobami wykluczonymi społecznie.

Praca socjalna realizowana była przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych i pracownika socjalnego miała na celu wzmocnienie zdolności funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Obejmowała diagnozę każdego uczestnika projektu odnośnie zaspokojenia podstawowych potrzeb psychologicznych, społecznych, zdrowotnych i zawodowych, nadzór nad uczestnikami w trakcie korzystania ze wsparcia w ramach projektu, upowszechnianie aktywnej integracji.

Realizowane w ramach projektu umowy na zasadach analogicznych do kontraktów socjalnych z osobami niepełnosprawnymi oraz kontraktów socjalnych z osobami wykluczonymi społecznie obejmowały instrumenty:

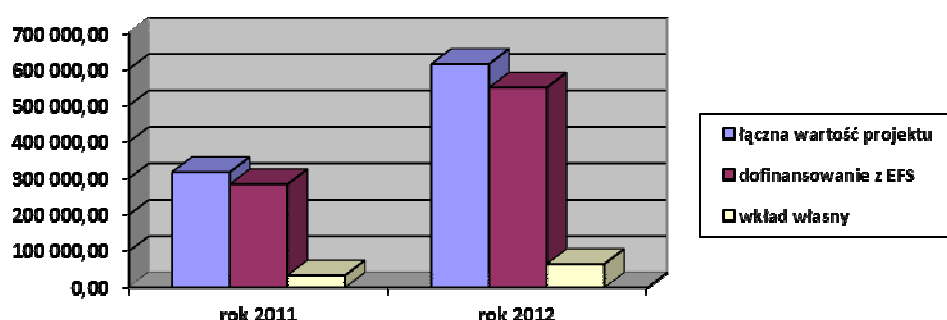
- 1) aktywnej integracji a w jej ramach między innymi:
  - a) *aktywizacji zawodowej*, w ramach której przewidziano spotkania z doradcą zawodowym,
  - b) *aktywizacji społecznej*, w ramach której przewidziano spotkania z pracownikiem ds. obsługi prawnej oraz spotkania z psychologiem, a także:
    - trening kompetencji i umiejętności społecznych dla 11 osób niepełnosprawnych,
    - trening kompetencji i umiejętności zawodowych dla 18 osób niepełnosprawnych,
    - 7-dniowy wyjazd terapeutyczno-integracyjny dla 8 osób umieszczonych w pieczy zastępczej.
  - c) *aktywizacji edukacyjnej*:
    - kurs języka angielskiego,
    - kurs prawa jazdy kat B. i kurs prawa jazdy kat C.
    - kurs spawacza,
    - kurs wizerunku i wizażu,
    - kurs komputerowy,
    - kurs obsługi wózka widłowego,
    - kurs fotograficzny,
    - kurs obsługi programu "Płatnik",
  - d) *aktywizacji zdrowotnej*:
    - 14-dniowe turnusy rehabilitacyjne dla 34 osób oraz opiekunów. Niepełnosprawni uczestnicy projektu otrzymali dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Europejskiego Funduszu Społecznego oraz pokryto koszty pobytu opiekuna na turnusach,
      - masaże dla 50 osób niepełnosprawnych,
      - zabiegi fizjoterapeutyczne dla 50 osób niepełnosprawnych,

Łączna wartość projektu w 2012r. wyniosła **613.485,54.**, w tym:

- **549.069,98 zł.** stanowiło dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,

- **64.415,98 zł.** wkład własny tj.: **32.207,99 zł.** środki z budżetu powiatu oraz **32.207,99** środki PFRON.

Zestawienie projektu systemowego w kolejnych latach:

2. PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”.

Na podstawie porozumienie z dnia 21 czerwca 2012 roku, pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Grodziskim wprowadzony został do realizacji w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. program Pilotażowy Aktywny Samorząd.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program „AKTYWNY SAMORZĄD” w roku 2012 obejmował następujące obszary wsparcia:

- obszar A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- obszar B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- obszar B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
- obszar B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
- obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- obszar C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- obszar D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- obszar E - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- obszar F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku

lub przedszkolu).

Na realizację programu PCPR otrzymało łącznie: 180.551,69 zł

W zależności od obszaru, wielkość dofinansowania kształtowała się od 100% do 75%.

Od 4 września do 30 września przyjmowano wnioski do realizacji. Łącznie wpłynęło 20 wniosków, z czego pozytywnie zostało zweryfikowanych 18 wniosków. 2 wnioski zostały zweryfikowane negatywnie ze względów formalnych. Dofinansowanie otrzymało łącznie 14 osób (jedna z osób zrezygnowała z dofinansowania w ramach obszaru B4).

Wyplacono łącznie w zrealizowanych wnioskach 96 473,70 zł.

3. Resortowy Program „SZKOLENIA RODZIN ZASTĘPCZYCH, OSÓB PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA ORAZ DYREKTORÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcje pogotowia rodzinnego, kandydata do prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone były na podstawie programu: Szkoła dla Rodzin Zastępczych – kolegium Doradców Prawnych i Ekonomicznych sp. z o.o z siedzibą w Gdańsku, zatwierdzony decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12.02.2007 r. (DPS-II-4122-2/TU/07) poszerzonego o zagadnienia zawarte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

W szkoleniach dla kandydatów wzięło udział łącznie 7 osób. Każdy z kandydatów ukończył szkolenie i uzyskał świadectwo potwierdzające uczestnictwo: 4 osoby – świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 1 osoba – świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, 2 osoby – świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcje pogotowia rodzinnego.

W ramach w/w projektu szkolono także już funkcjonujące na terenie naszego Powiatu rodziny zastępcze.

V. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim w ramach współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej działających na terenie gmin podejmowało działania interwencyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na bieżąco informowało OPS o wolnych miejscach w Domach Pomocy Społecznej, czy też konkursach ogłaszanych przez MPiPS w Warszawie, itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W realizacji zadań publicznych samorządu lokalnego bardzo ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. szczególnie współpracuje z organizacjami non profit działającymi w obszarze pomocy społecznej. Statutowe zadania tych organizacji ukierunkowane są na działania na rzecz: osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób znajdujących się w ostrym kryzysie życiowym, którego przyczyną zazwyczaj stwierdzana jest przemoc w rodzinie, brak akceptacji w rodzinie, bezdomności, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnienie od alkoholu. W roku 2012 nasze Centrum szczególnie współpracowało z Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Błońsku, zarówno podczas interwencji kryzysowych jak i też poprzez dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu Grodziskiego nr XIV/89/2011 z dnia 29 listopada 2011 roku został uchwalony „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2012”, którego celem było określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i podmioty pożytku publicznego prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działających w zakresie pomocy społecznej podejmowało działania:

- organizowało spotkanie z przedstawicielami organizacji, celem spotkań było omówienie spraw bieżących,

- zorganizowanie wspólnego spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych z pracownikami socjalnymi OPS i PCPR w ramach obchodów Dnia Pracownika Socjalnego,
- informowało na bieżąco organizacje o możliwościach uzyskania środków finansowych z różnych źródeł drogą elektroniczną.

Współpraca z Powiatową Społeczną Radą Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim działająca w okresie sprawozdawczym została powołana Zarządzeniem Starosty Grodziskiego Nr 22/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r. Radę Społeczną tworzą przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych.

W roku 2012 – w czasie działania II kadencji Rady na posiedzeniach podejmowane były uchwały między innymi w sprawie:

- opiniowania uchwały w sprawie podziału środków otrzymywanych przez Powiat zgodnie z algorytmem z PFRON na rok 2012 oraz wszelkich zmian,
- oceny wykorzystania środków finansowych PFRON w powiecie grodziskim w I, II oraz III kwartale 2011 roku w zadaniach turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier w komunikowaniu się, likwidacja barier architektonicznych,
- oceny z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Powiecie Grodziskim,
- podsumowania pracy Rady za poprzedni rok.

VI. PODSUMOWANIE, BILANS POTRZEB I PLAN DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest instytucją polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Wykonawcą zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligatoryjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Jednak większość realizowanych przez Centrum zadań, to zadania własne powiatu.

Pomimo wielu działań kierowanych do mieszkańców naszego powiatu istnieje jeszcze liczna grupa społeczna, która boryka się z problemami ekonomicznymi, społecznymi, a także z problemami wynikającymi z niepełnosprawnością. Na problemy rodzin wpływa między innymi poziom ekonomiczny, patologia zachowań i uzależnień, niepełnosprawność, starzenie się mieszkańców naszego powiatu, bezrobocie, niskie kwalifikacje zawodowe, ubóstwo. Taki stan wymaga dalszej realizacji aktywnej polityki społecznej w powiecie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako realizator polityki społecznej w powiecie będzie nadal wypełniało swoje ustawowe zadania. Celem naszego działania jest także dostosowanie zasad funkcjonowania Centrum, aby zmienić formy działania opiekuńcze na aktywizujące.

Taki model pomocy ma skutkować wspomaganiami rodzin we wszystkich funkcjach, a przede wszystkim odzyskiwania i podtrzymywania ich samodzielności i zaradności. Formy pomocy skierowane będą do rodzin dysfunkcyjnych, zastępczych i dotkniętych patologiami społecznymi, rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Grodziski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu jest między innymi brak środków finansowych przede wszystkim na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 1 stycznia roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

w Grodzisku Wlkp. realizuje zadania z zakresu powyższej ustawy, bez wsparcia finansowego dla Powiatu z budżetu państwa. Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal zasługują na szczególną uwagę następujące potrzeby naszej jednostki:

- zwiększenie zatrudnienia specjalistów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. (psycholog, pedagog, specjalista pracy z rodziną),
- polepszenie warunków lokalowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o przemocy w rodzinie, realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, przede wszystkim realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, zatrudnienie specjalistów w powyższym zakresie,
- uruchomienie mieszkania chronionego dla wychowanków pieczy zastępczej i osób będących w trudnej sytuacji,
- pozyskiwanie rodzin i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych, jest to zadanie priorytetowe, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny,
- motywowanie ośrodków pomocy społecznej z terenu naszego powiatu do zintensyfikowania współpracy z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a przede wszystkim z asystentami rodziny zatrudnianymi przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy, która organizuje pracę z rodziną,
- wzmocnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja,
- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i korzystanie z potencjału organizacji pozarządowych z terenu powiatu.

Rok 2012 w pomocy społecznej dla powiatu grodzkiego był czasem kontynuacji i realizacji dalszych działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych, a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w powiecie i województwie.